

animal state, confirms the critical role of the altered astroglial reactivity in the AHE pathophysiology.

References:

1. Shulyatnikova T. & Shavrin V. (2017). Modern view on hepatic encephalopathy: basic terms and concepts of pathogenesis. *Pathologia*, 14(3), 371-380 (41). <https://doi.org/10.14739/2310-1237.2017.3.118773>
2. Liotta, E. M., & Kimberly, W. T. (2020). Cerebral edema and liver disease: Classic perspectives and contemporary hypotheses on mechanism. *Neuroscience letters*, 721, 134818. <https://doi.org/10.1016/j.neulet.2020.134818>
3. Jaeger, V., DeMorrow, S., & McMillin, M. (2019). The Direct Contribution of Astrocytes and Microglia to the Pathogenesis of Hepatic Encephalopathy. *Journal of clinical and translational hepatology*, 7(4), 352–361. <https://doi.org/10.14218/JCTH.2019.00025>
4. Shulyatnikova T, Shavrin V. (2021). Mobilisation and redistribution of multivesicular bodies to the endfeet of reactive astrocytes in acute endogenous toxic encephalopathies. *Brain Research*, 1751:147174. <https://doi.org/10.1016/j.brainres.2020.147174>.

Бурмак Юрій Григорович

д-р.мед.наук, професор, професор кафедри внутрішньої медицини №3
Національний медичний університет імені О.О.Богомольця, Україна

Тихонова Оксана Дмитрівна

завідувачка терапевтичним відділенням №2
ДУ «ТМО МВС України по місту Києву», Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІН ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ ФЕРМЕНТАТИВНОЇ ЛАНКИ СИСТЕМИ АНТИОКСИДАНТНОГО ЗАХИСТУ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ БРОНХІТ В УМОВАХ ЙОГО КОМОРБІДНОСТІ ТА У ДИНАМІЦІ ЛІКУВАННЯ

В умовах патології дихальних шляхів оксидативному стресу відведено значну роль у порушенні цілісності тканин респіраторного тракту [2, 5], рівно як і його ролі у модифікації розвитку і перебігу патології гастродуоденальної зони [3, 4]. Ступінь активності пероксидації суттєво залежить від багатьох факторів, в тому числі й від функціонального стану ферментативної ланки системи антиоксидантного захисту [1].

Метою дослідження стало вивчення активності супероксиддисмутази і каталази, як ключових ферментів антиоксидантного захисту, у хворих на хронічний бронхіт із коморбідною пептичною виразкою дванадцятипалої кишки, а також проведення аналізу динаміки їх змін у процесі загальноприйнятого лікування.

У групу досліджених увійшли 49 хворих (31 чоловік та 18 жінок) віком від 35 до 49 років із загостренням хронічного бронхіту (ХБ), серед котрих 26 мали коморбідну пептичну виразкою дванадцятипалої кишки (ПВ ДПК) поза загостренням. У крові хворих визначали вміст кінцевого продукту ліппероксидації - малонового діальдегіду (МДА), а також визначали активність ферментів системи антиоксидантного захисту – у сироватці крові каталази (КТ) та в еритроцитах супероксиддисмутази (СОД) (спектрофотометрично); за референтну норму були взяті показники досліджень практично здорових осіб (n=21), що за показниками віку і статі відповідали таким у досліджених хворих. Статистична обробка отриманих даних проводилась з використанням ліцензійних програм Microsoft Office 2003, Microsoft Excel Stadia 6.1/prof.

Проведеним дослідженням виявлено, що як у хворих як на хронічний бронхіт, так і на ХБ у поєднанні з пептичною виразкою дванадцятипалої кишки, у порівнянні з практично здоровими особами, був суттєво підвищеним вміст малонового діальдегіду ($10,08 \pm 0,51$ мкмоль/л та $12,55 \pm 0,77$ мкмоль/л відповідно), що у 2,1 та 2,6 рази ($p < 0,001$ в обох випадках) перевищувало аналогічний показник практично здорових осіб, при цьому у хворих із коморбідною патологією він був 1,25 рази ($p < 0,05$) вище значення такого у хворих на ХБ. Порівняно з практично здоровими особами зниження активності супероксиддисмутази спостерігалось як у хворих на ХБ – у 1,2 рази ($1,85 \pm 0,11$ МО/мг Hb), так і у хворих на ХБ із коморбідною ПВ ДПК – у 1,5 рази ($1,49 \pm 0,10$ МО/мг Hb), що також було у 1,24 рази меншим за показник хворих на ХБ ($p < 0,05$). Було констатовано також і зниження активності каталази - у хворих на ХБ (до $15,71 \pm 0,61$ мкат/год·л) – в 1,1 рази, а у хворих із коморбідною патологією – в 1,25 рази (до $14,22 \pm 0,65$ мкат/год·л), проте поміж групами досліджених хворих вірогідних розбіжностей за вищевказаним показником не спостерігалось ($p > 0,05$).